

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-08-2119

Vår referens

Ann Häger

Strateg

ann.hager@malmo.se

Kompensation vid fällning av träd på stadens mark

TN-2026-1761

Sammanfattning

Fastighets- och gatukontoret föreslår att tekniska nämnden beslutar att införa kompensation av träd som fälls i samband med exploatering eller infrastrukturprojekt på stadens mark. Syftet är att säkerställa att ekologiska, klimatmässiga och sociala värden bevaras över tid. Förslaget innebär att trädets värde beräknas utifrån dess krontäckta yta och ersätts genom nyplantering.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta:

- att fastighets- och gatukontoret får i uppdrag att införa kompensation vid fällning av träd på allmän platsmark och kvartersmark som förvaltas av fastighets- och gatukontoret med start senast 2027
- att kompensationen beräknas utifrån trädens krontäckta yta
- att kompensationen ska vara uppnådd efter 10 år
- att målsättning ska vara att kompensation i första hand sker genom nyplantering av träd inom projektområdet eller i närområdet, i andra hand inom andra områden i Malmö kommun.
- att uppföljningen av kompensation ska ske i det kommande grönska- och trädbokslutet.

Beslutsplanering

Tekniska nämnden 2026-08-25

Ärendet

Ett av stadens kommunfullmäktigemål är att: Malmö stad arbetar för ökad biologisk mångfald och ett ökat utbud av gröna miljöer i Malmö. Arbetet för ett grönare Malmö sker med utgångspunkt i översiktsplanen och 3-30-300-modellen. I stadens Naturvårdsplan finns också mål om att utbyggnad och förtätning ska ske med hänsyn till naturvärden, och där föreslås att en modell tas fram för att se till att åtgärder görs med minsta möjliga intrång och att påverkan på naturvärden undviks. Där påverkan inte kan undvikas kan kompensation av förlorade naturvärden ske.

Träd i urbana och tätortsnära miljöer har stora naturvärden och fyller viktiga funktioner genom att bidra till biologisk mångfald, förbättrad luftkvalitet samt klimatanpassning, exempelvis genom skuggning och dagvattenhantering. Träd har också stor betydelse för invånarnas trivsel och hälsa. I första hand ska träd därför bevaras i så stor utsträckning som möjligt, men där detta inte är möjligt finns ett behov av att säkerställa att förlorade värden kompenseras.

EU:s naturrestaureringsförordning (Nature Restoration Law) är en ny lagstiftning som syftar till att återställa skadade ekosystem inom EU och stärka naturens långsiktiga motståndskraft. Förordningen innehåller bindande mål för alla medlemsstater, bland annat att ingen nettoförlust av grönyta och trädkrontäckning får ske fram till 2030 och därefter en ökande trend fram till 2050.

Parallellt har stadsbyggnadsnämnden arbetat med att ta fram en modell för kompensation av samtliga ekosystemtjänster och naturvärden, en ekologisk kompensationsmodell. Detta arbete har samordnats med förvaltningens arbete kring trädkompensation. På sikt ser förvaltningen att en kompensationsmodell för träd kan integreras i den ekologiska kompensationsmodellen när denna färdigställs. Den ekologiska kompensationsmodellen hanterar i första hand planeringsprocesser men kan även fungera som modell för genomförandeprocesser.

Fastighets- och gatukontoret föreslår att träd som fälls i samband med exploatering och infrastrukturprojekt ska ersättas. Syftet är att införa en princip för att långsiktigt bevara och utveckla grönstrukturen.

Utifrån stadens ambitioner i budgeten och översiktsplanen om ökad krontäckning föreslås kompensationens omfattning baseras på trädets krontäckta yta. Krontäckning är den andel av markytan som skuggas av trädkronor. En ökad krontäckning är viktig för att stärka stadens ekosystemtjänster och skapa en hälsosam stadsmiljö.

Fastighets- och gatukontoret har tagit fram ett beräkningsverktyg för att beräkna hur många träd som behöver planteras för att kompensera för förlorad krontäckning vid fällning av ett eller flera träd. Beräkningarna är baserade på ett typträd och en genomsnittlig tillväxthastighet på ett träd planterat i Malmö. Kostnaderna för plantering är baserade på de reella kostnaderna för Malmö stad i exploateringsprojekt. Genom att införa krav på kompensation vid fällning av träd ges också ett ekonomiskt incitament för att bevara fler träd även om det kan innebära en komplexitet i projekten.

I objektsgodkännanden behöver respektive projekt redovisa hur man arbetat för att bevara befintliga träd, samt hur träd som inte kan bevaras kompenseras inom eller utanför projektområdet, och kostnaderna för detta.

Fastighets- och gatukontoret föreslår att kompensation av träd gäller på allmän platsmark och kvartersmark som förvaltas av fastighets- och gatukontoret. Vidare att målsättning ska vara att kompensation i första hand sker genom nyplantering av träd inom projektområdet eller i närområdet, i andra hand inom andra områden i Malmö kommun.

Uppföljning av kompensationsbehovet, antal träd, krontäckt yta och kostnader, samt genomförd kompensation föreslås ske årligen i det kommande grönska- och trädbokslutet.

Konsekvenser

Fastighets- och gatukontoret bedömer att införandet av trädkompensation är en viktig åtgärd för att bevara och utveckla kommunens gröna värden. Det bidrar till att stärka ekosystemtjänster, öka motståndskraften mot klimatförändringar samt förbättra livsmiljön för invånarna.

Tillgång till grönområden och trädmiljöer är viktigt för barns lek, utveckling och hälsa. Förslaget bedöms ha en positiv påverkan utifrån barnperspektivet.

Ekonomiska konsekvenser

Även om bibehållen och ökad krontäckning på längre sikt bidrar till samhällsekonomiska vinster innebär införandet av trädkompensation kostnader för förvaltningen där träd behöver fällas och ersättas. Eftersom åtgärden primärt syftar till att ersätta förlorade naturvärden och återställa befintliga kvaliteter, snarare än att skapa nya anläggningstillgångar, bedöms kostnaderna i huvudsak vara av driftskaraktär.

Inom investeringsprojekt kan kostnaderna komma att inkluderas i projektkalkylen, vilket innebär en viss kostnadsökning för genomförandet.

Den löpande driftbudgeten kommer belastas och därmed behöva vägas mot andra prioriterade åtgärder inom nämndens verksamhetsområde. Det bedrivs redan idag ett omfattande arbete med trädvård samt ersättning av döda eller sjuka träd, för vilket det under innevarande år avsatts cirka 45 mkr. Om ytterligare krav på trädkompensation införs bedöms driftbudgeten behöva förstärkas.

De långsiktiga ekonomiska konsekvenserna är svåra att bedöma. Detta beror dels på att det saknas historiska data avseende förlorad krontäckning till följd av trädfällning, dels på att syftet med införandet av krav på trädkompensation är att minska antalet fällningar och därmed begränsa behovet av framtida kompensationsåtgärder.

Ansvariga

Anna Bernstad Saraiva Schott Enhetschef

Viktoria Morén Avdelningschef

Tobias Nilsson Direktör